

Inowrocław, 28 czerwca [1417]¹

Chorąży i starosta inowrocławski Jarand z Grabia w odpowiedzi na list komtura toruńskiego [Ludwika von Landseego], informuje, że wie o przedłużeniu rozejmu przez króla rzymskiego i węgierskiego Zygmunta [Luksemburskiego] na jeden rok, począwszy od 13 lipca 1417 i zamierza go z polecenie króla przestrzegać. Skarży się [jednocześnie] na komtura nieszawskiego [Jana von Schaumberga], który podróżując po terytorium polskim, nie wiadomo z jako powodu, poranił strażników dróg, działających z rozkazu królewskiego, jednego z nich zaś uwięził. Starosta prosi komtura toruńskiego o napomnienie komtura nieszawskiego, aby ten nie czynił tego więcej i uwolnił więźnia. Prosi również o odpowiedź w tej sprawie.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 2531, pap., łac., wym. 295 × 221 mm, wycięty dolny fragment lewego marginesu, zaplamienia, in dorso dość dobrze zachowana zamykająca list pieczęć wystawcy w czarnym wosku (wosk przez papier) o śr. ok. 26 mm (o niej zob. *Dokumenty Brześć*, s. 193), kustodii brak, resztki papierowego paska zabezpieczającego pieczęć tkwią w wycięciach listu, notatka o treści źródła w j. łacińskim.

Reg.: RHD 1/1, nr 2531.

Adres [in dorso]: ^aWenerabili viro domino ... comendatori | Thoruniensi², amico ^bpreamantissimo, detur.

^cAmicicia caritatis premissa! ^dWenerabilis domine, amice amantissime! Litteram vestram sano concepimus intellectu, quomodo | nobis scribitis de interposicione treugarum pacis per serenissimum principem et dominum, dominum Sigismundum Romanorum et Vngarie regem³, a festo sancte Margarethe [13 lipca 1417] ad unius anni decursum, quas nos firmiter observamus | iuxta domini regis precepta. Conquerimus autem dolorosa cum querela super commendatorem Neschouiensem⁴, quia, nescimus qua intencione vel spiritu ductus, equitans in borram et granicies domini regis socios, qui sunt a domino rege constituti ad vias tuendas wlneravit et unum captivavit, nulla causa meritoria exigente. Cum tamen scitis, quod socii prefati non ex parte alicuius, nisi ex parte domini regis sunt statuti, quos prefatus commendator sepiissime perturbat, quasi treugarum pacis violator. Unde petimus dominacionis vestre amiciciam, quatenus ipsum alloqui dignemini, ut nobis tantam violenciam non inserat peramplius et captivum socium nostrum mittat solutum. Nos enim treugas pacis observamus, nec unum ex vestris perturbamus, sed semper iniuram patimur a commendatore Neschouense, quam eciam est nobis multum graviter tollerare et domino regi nos de premissis oportet intimare. Responsum petimus premissorum. Datum in Juueniwladislauia feria secunda in vigilia Petri et Pauli apostolorum.

Jarandus vexillifer et | capitaneus Juniwladislaiensis⁵.

^a Inicjał wysokości ok. 4 wersów.

^b Pierwotny skrót per, poprawiony na pre.

^c Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

^d Inicjał wysokości ok. 2 wersów.

¹ Datacja na podstawie RHD 1/1, nr 2531, nie budzi zastrzeżeń.

² Ludwik von Landsee, komtur nieszawski 1414–1416, komtur toruński 1416–1418, 1428–1431, komtur brandenburski (pokarmiński) 1418–1422, prokurator bytowski 1425–1428, komtur gniewski 1431–1434, komtur radzyński 1434, wielki szatny 1434–1436, komtur

krajowy baliwatu alzacko-burgundzkiego 1436–1443, komtur krajowy baliwatu Etsch 1443–1451 (Jähnig, s. 298, 303, 308, 310, 315, 317; Heckmann, s. 163, 178, 219, 256, 294, 296, 405, 410, 441, 472, 556).

³ Zygmunt Luksemburski, syn cesarza Karola IV Luksemburskiego i Elżbiety Pomorskiej, elektor brandenburski od 1378, król węgierski od 1387, król niemiecki od 1410, książę Luksemburga od 1419, król włoski od 1431, cesarz rzymski od 1433, król czeski od 1419, zm. 1437 (J.K. Hoensch, *Kaiser Sigismund. Herrscher an der Schwelle zur Neuzeit (1368–1437)*, München 1996; S. Wefers, *Das politische System Kaiser Sigmunds*, Stuttgart 1989; *Sigismund von Luxemburg. Ein Kaiser in Europa*, hrsg. von M. Pauly und F. Reinert, Mainz 2006; *Kaiser Sigismund (1368–1437). Zur Herrschaftspraxis eines europäischen Monarchen*, hrsg. K. Hruza, A. Kaar, Wien–Köln–Weimar 2012).

⁴ Był nim wówczas Jan von Schaumberg, prokurator tapiawski 1413, prokurator lasowicki 1415–1416, komtur nieszawski 1416–1421, komtur ragnecki 1419–1425, prokurator wystrucki (w Insterburgu, obecnie Czerniachowsk) 1429–1431, komtur brandenburski (pokarmiński) 1441–1442, prokurator w Lochstädt 1447 (Jähnig, s. 298, 308, 311; Heckmann, s. 256, 326, 355, 383, 410, 429, 587).

⁵ Jarand z Grabia i Brudzewa h. Pomian, chorąży inowrocławski 1407–1426, wojewoda inowrocławski 1426–1438, wojewoda sieradzki 1439–1452, starosta inowrocławski 1415–1418, starosta przedecki 1442–1450 (UKD, s. 93, 160, 209, 227, 233; UŁS, s. 129, 161; A. Szymczakowa, *Szlachta sieradzka w XV wieku. Magnifici et generosi*, Łódź 1998, s. 64–65; J. Karczewska, *Ród Pomianów na Kujawach w średniowieczu*, Poznań–Wrocław 2003, s. 115–125, S. Szybkowski, *Kujawska szlachta urzędnicza w późnym średniowieczu [1370–1501]*, Gdańsk 2006, s. 578–580).